

The background of the entire slide features a close-up of a globe showing the continents of Africa and Europe. In the foreground, on the left, is a large, out-of-focus white chess king piece. On the right, there are other chess pieces, including a dark one, also out of focus.

ΚΕΔΙΣΑ ΚΕΔΙΣΑ

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ
CENTER FOR INTERNATIONAL STRATEGIC ANALYSES

Συμμετοχή της Ελλάδας στις ειρηνευτικές αποστολές των Ηνωμένων Εθνών

Βασίλειος Κόττας

Ερευνητική Εργασία Νο. 12

**Συμμετοχή της Ελλάδας στις ειρηνευτικές αποστολές των
Ηνωμένων Εθνών**

Βασίλειος Κόττας

Δόκιμος Αναλυτής

Ερευνητική Εργασία No. 12

Διοικητικό Συμβούλιο

Ανδρέας Μπανούτσος, Ιδρυτής και Πρόεδρος

Σπύρος Πλακούδας, Αντιπρόεδρος

Όμηρος Τσάπαλος, Γενικός Γραμματέας

Γιώργος Πρωτόπαπας, Εκτελεστικός Διευθυντής

Αργέττα Μαλιχουτσάκη, Οικονομική Διαχειρίστρια

Δημήτρης Κιούσης, Μέλος Δ.Σ

Κωνσταντίνος Μαργαρίτου, Μέλος Δ.Σ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΙΣ
ΕΙΡΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ
ΕΘΝΩΝ

Βασίλειος Κόττας

Αθήνα 2018

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι ειρηνευτικές επιχειρήσεις των ΗΕ δημιουργούν τις απαραίτητες συνθήκες ασφάλειας και υποστήριξης σε εκατομμύρια ανθρώπους καθώς και στους επισφαλείς θεσμούς που δημιουργούνται μετά από μια σύγκρουση. Η Ελλάδα ως πλήρες μέλος του ΟΗΕ συμμετέχει σε ειρηνευτικές επιχειρήσεις με ιδιαίτερη έμφαση σ' αυτές που λαμβάνουν χώρα σε περιοχές άμεσου ενδιαφέροντος, όπως είναι τα Βαλκάνια και η ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής. Η συμμετοχή της Ελλάδας μέχρι τις αρχές τις δεκαετίας του ογδόντα περιοριζόταν σε μικρό αριθμό παρατηρητών και μικρά στρατιωτικά τμήματα, επιπέδου λόχου, εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις, όπως ο πόλεμος της Κορέας. Πλέον αποτελεί βασικό στέλεχος των επιχειρήσεων αυτών κυρίως με στρατιωτικό προσωπικό. Η αποτελεσματικότητα και η δεινότητά του φαίνεται καθώς επιλέγονται για αρχηγικές και διοικητικές θέσεις. Τέλος, η Ελλάδα συνδράμει συνεχώς και με άυλο δυναμικό για την κάλυψη αναγκών.

Λέξεις κλειδιά: ειρηνευτικές επιχειρήσεις, ΟΗΕ, Συμβούλιο Ασφαλείας, διατήρηση της ειρήνης

ABSTRACT

UN peacekeeping operations create the necessary security and support conditions for millions of people as well as the precarious institutions created after a conflict. Greece as a full member of the United Nations participates in peacekeeping operations with particular emphasis on those taking place in areas of immediate interest, such as the Balkans and the wider region of the Middle East. The participation of Greece until the beginning of the eighties was limited to a small number of observers and small military units, of the military company level, except for a few exceptions, such as the Korean War. Now it is a key executive of these operations, mainly with military personnel. Its effectiveness is obvious since it is chosen for leadership and management positions. Lastly, Greece is constantly assisting with intangible goods to meet needs.

Keywords: peacekeeping operations, UN, Security Council, peacemaking

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	iii
ABSTRACT	iii
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	iv
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ	vi
1 Ειρηνευτικές Επιχειρήσεις Εισαγωγή	2
1.1 Χαρακτηριστικά	2
1.2 Κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων	3
1.3 Ρόλος του Συμβουλίου Ασφαλείας και συμμετοχή της Ελλάδας	4
1.4 Περιεχόμενο των ειρηνευτικών επιχειρήσεων	5
1.5 Νομική βάση των επιχειρήσεων	8
2 Ελληνική Συμμετοχή.....	9
2.1 Περαιτωθείσες Επιχειρήσεις	9
Βόρειο Ιράκ – UNGCI.....	12
Σομαλία – UNITAF	13
Γεωργία – UNOMIG	14
PMUN - South Africa	15
Βοσνία - UNPROFOR.....	16
Ερυθραία - Αιθιοπία "UNMEE"	17
Σουδάν – UNMISUD.....	17
2.2 Αποστολές σε εξέλιξη	18
Σομαλία – UNOSOM II.....	18
Λίβανο - UNIFIL	18
Βοσνία - Ερζεγοβίνη - UNMIBH	19

Κόσοβο - KFOR	19
Αφγανιστάν - UNGOMAP	20
2.3 Αποστολές σε εξέλιξη που δε συμμετέχει η Ελλάδα	21
Δυτική Σαχάρα – MINURSO	21
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	22
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	24

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΕΕ:	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚΣΕ:	Εκστρατευτικό Σώμα Ελλάδος
ΕΛΔΥΒ:	Ελληνική Δύναμη Βοσνίας
ΕΛΛΑΣΟΜ:	Ελληνικό Απόσπασμα Σομαλία
ΗΕ:	Ηνωμένων Εθνών
ΚΧ:	Καταστατικός Χάρτης
ΟΗΕ:	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
ΣΑ:	Συμβούλιο Ασφαλείας
ΙΕΜΦ:	Interim Emergency Multinational Force

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

«Η φτώχεια, οι ασθένειες, οι λιμοί, η καταπίεση και η απόγνωση έχουν όλα μαζί προξενήσει 17 εκατομμύρια πρόσφυγες, 20 εκατομμύρια άλλων τύπων εκτοπισμένους ανθρώπους και μαζικές μεταναστεύσεις λαών μέσα σε εθνικά σύνορα και έξω από αυτά.»

Μπούτρος Μπούτρος Γκάλι, πρώην Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ

Η διατήρηση της ειρήνης έχει αποδειχθεί ότι είναι ένα από τα πιο αποτελεσματικά εργαλεία που έχουν στη διάθεσή τους τα Ηνωμένα Έθνη για να βοηθήσουν τις χώρες υποδοχής να περιηγηθούν στη δύσκολη διαδρομή από τη διαμάχη στην ειρήνη. Οι ειρηνευτικές δυνάμεις των Ηνωμένων Εθνών παρέχουν ασφάλεια, πολιτική στήριξη και ενίσχυση. Η διατήρηση της ειρήνης πραγματοποιείται βάσει τριών βασικών αρχών: Συναίνεση των μερών, αμεροληψία, μη χρήση βίας εκτός από την αυτοάμυνα. Με το τέλος του Ψυχρού Πολέμου παρατηρήθηκε σύγκλιση μεταξύ των χωρών της Δύσης και της Ανατολής με την υπογραφή των Συμβάσεων CFE, START I και START II, ενώ ο αριθμός των στιγμών που ασκήθηκε το δικαίωμα αρνησικυρίας μετά τον Μάιο του 1990 ήταν ελάχιστος (συγκριτικά με τις 279 από το 1945-1990)¹. Μεταξύ του 1948 και του 1994 διεξήχθησαν 34 ειρηνευτικές αποστολές στον Τρίτο Κόσμο αντίθετα μετά το 1994 ο αριθμός αυξήθηκε δραματικώς αποτέλεσμα τη διεξαγωγή των αποστολών που υπήρχε και ελληνική συμμετοχή όπως στο Ιράκ, στη Σομαλία, στη Νότια Αφρική².

Σήμερα υπάρχουν 15 ειρηνευτικές επιχειρήσεις του ΟΗΕ που αναπτύσσονται σε τέσσερις ηπείρους. Οι σημερινές πολυδιάστατες επιχειρήσεις διατήρησης της ειρήνης καλούνται όχι μόνο να διατηρήσουν την ειρήνη και την ασφάλεια, αλλά και να διευκολύνουν την πολιτική διαδικασία, να προστατεύσουν τους πολίτες, να βοηθήσουν στον αφοπλισμό, την αποστράτευση και την επανένταξη των πρώην μαχητών. να υποστηρίξει την οργάνωση των εκλογών, να προστατεύσει και να προωθήσει τα ανθρώπινα δικαιώματα και να βοηθήσει στην αποκατάσταση του κράτους δικαίου. Η επιτυχία δεν είναι ποτέ εγγυημένη, διότι η ειρηνευτική διαδικασία του ΟΗΕ σχεδόν εξ ορισμού πηγαίνει στα πιο φυσικά και πολιτικά δύσκολα περιβάλλοντα. Το 1988 οι ειρηνευτικές δυνάμεις βραβεύθηκαν με το Νόμπελ Ειρήνης³. Η διατήρηση της ειρήνης ήταν πάντοτε εξαιρετικά δυναμική και εξελίχθηκε ενόψει νέων προκλήσεων. Ο πρώην γενικός γραμματέας Ban Ki-moon ίδρυσε μια 17μελή ανεξάρτητη ανεξάρτητη ομάδα υψηλού επιπέδου για τις ειρηνευτικές επιχειρήσεις του ΟΗΕ για να προβεί σε μια συνολική αξιολόγηση της

¹ Κουλουμπής, Θεόδωρος. 1995. Διεθνείς σχέσεις :εξουσία και δικαιοσύνη. Αθήνα : Παπαζήσης, 1995, σελίδα 383

² Μπουραντώνης, Δημήτρης. 1996. A United Nations for the twenty-first century : peace, security and development. The Hague : Kluwer law international, 1996. 9041103120, σελίδες 192-193

³ United Nations: Department of Public Information. 1998. Basic Facts about the United Nations. Αθήνα : ΟΗΕ, 1998. 9608619904, σελίδα 25

κατάστασης των ειρηνευτικών επιχειρήσεων του ΟΗΕ σήμερα και των αναδυόμενων αναγκών του μέλλοντος. Η δύναμή της έγκειται στη νομιμότητα του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και στο ευρύ φάσμα των συμβαλλομένων χωρών που συμμετέχουν και παρέχουν πολύτιμους πόρους.

Η εργασία είναι βιβλιογραφική και διαδικτυακή. Προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν ήταν η απουσία βιβλιογραφίας πάνω στην ελληνική συμμετοχή σε αποστολές του ΟΗΕ.

1 Ειρηνευτικές Επιχειρήσεις Εισαγωγή

1.1 Χαρακτηριστικά

Ο πρωταρχικός στόχος των Ηνωμένων Εθνών (ΗΕ) όπως καταγράφεται στον κατάστατο τους χάρτη είναι “να διατηρεί την ειρήνη και την ασφάλεια, για αυτόν τον σκοπό, να λαμβάνει αποτελεσματικά μέτρα για την αποτροπή και αφαίρεση των απειλών της ειρήνης, και για την καταπίεση των ενεργειών θυμού ή άλλα ρήγματα της ειρήνης, και να φέρει εις πέρας με ειρηνικά μέσα και σε συμφωνία με τις αρχές της δικαιοσύνης και του διεθνούς δικαίου συμφωνία ή επίλυση των διεθνών διαμαχών ή καταστάσεων οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν σε ρήγμα της ειρήνης”.

Συγκεκριμένα το Συμβούλιο Ασφαλείας(ΣΑ) των Ηνωμένων Εθνών είναι το βασικό όργανο για τη λήψη μέτρων με σκοπό τη διατήρηση της ειρήνης. Στα κεφάλαια του καταστατικού χάρτη (ΚΧ) έξι και επτά συγκεκριμένα, ορίζεται ότι διεθνείς διαφωνίες με κίνδυνο διατάραξης της ειρήνης μπορούν να επιληφθούν επί του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο προτείνει λύσεις της διαφωνίας αν δεν επιτευχθεί συμφωνία σύμφωνα με το άρθρο 41 του κεφαλαίου επτά μπορεί να προχωρήσει σε ποινές στα μέρη της διαφωνίας με την αρωγή των υπολοίπων μελών των ΗΕ. Σε περίπτωση που δεν ευδοκιμήσει κάποια λύση πάλι, βάσει του άρθρου 42 μπορεί να λάβει στρατιωτική δράση μέσω αέρα, εδάφους και θαλάσσης. Αυτού του είδους οι επιχειρήσεις έλαβαν τον χαρακτήρα “διατήρηση της ειρήνης” αργότερα καθώς πάρα το γεγονός ότι πρόκειται για στρατιωτική δράση, πρώτον η συμμετοχή των κρατών είναι εθελοντική (η επίβλεψή τους τίθεται υπό τον Γενικό Γραμματέα του ΣΑ)και δεύτερον ο σκοπός τους είναι η διατήρηση της διεθνούς ειρήνης⁴.

Τα χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων αυτών είναι συγκεκριμένα :

1. Η επίβλεψη και η διατήρηση της παύσης πυρός
2. Η αρωγή για την απομάκρυνση των στρατιωτών

4

United Nations. 1996. The blue helmets : a review of United Nations peace-keeping. New York : United Nations Dept. of Public Information,, 1996. 9211006112.

—. 1995. United Nations peace-keeping : information notes. New York : United Nations, 1995. 9211370280.

3. Η προσπάθεια υπογραφής μιας συμφωνίας

Κάποια χαρακτηριστικά αυτών των επιχειρήσεων τις καθιστούν κάπως αναποτελεσματικές.

- Η επέμβαση και ο τρόπος επέμβασης είναι απόφαση και των δύο μερών της διαμάχης
- Η προέλευση των στρατιωτών είναι απόφαση, επίσης, των μερών
- Η αποφυγή μονομερούς ευνοϊκής μεταχείρισης
- Η αποφυγή στρατιωτικής εμπλοκής, μόνο σε περίπτωση αυτοάμυνας

Πιο συγκεκριμένως, οι ειρηνευτικές επιχειρήσεις των ΗΕ αναπτύσσονται με τη συναίνεση των κυριότερων μερών της σύγκρουσης. Αυτό απαιτεί τη δέσμευση των μερών σε μια πολιτική διαδικασία. Η αποδοχή τους από μια ειρηνευτική επιχείρηση παρέχει στον ΟΗΕ την αναγκαία ελευθερία δράσης, τόσο πολιτική όσο και φυσική, για την εκπλήρωση των εντολών του. Η αμεροληψία είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της συναίνεσης και της συνεργασίας των κύριων μερών, αλλά δεν πρέπει να συγχέεται με την ουδετερότητα ή την αδράνεια. Οι ειρηνευτικές δυνάμεις των ΗΕ πρέπει να είναι αμερόληπτες στις σχέσεις τους με τα συμβαλλόμενα μέρη στη σύγκρουση, αλλά όχι ουδέτερες κατά την εκτέλεση της εντολής τους. Τέλος, οι ειρηνευτικές επιχειρήσεις των ΗΕ δεν αποτελούν μέσο επιβολής. Ωστόσο, μπορούν να χρησιμοποιούν βία σε τακτικό επίπεδο, με την εξουσιοδότηση του Συμβουλίου Ασφαλείας, εάν ενεργούν σε αυτοάμυνα και υπεράσπιση της εντολής. Αν και στο έδαφος μπορεί να φαίνονται κάποιες φορές παρόμοιες, η ισχυρή διατήρηση της ειρήνης δεν πρέπει να συγχέεται με την επιβολή της ειρήνης, όπως προβλέπεται στο κεφάλαιο VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Μια ειρηνευτική επιχείρηση των ΗΕ θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη βία μόνο ως έσχατη λύση. Η χρήση βίας από ειρηνευτική επιχείρηση του ΟΗΕ έχει πάντα πολιτικές συνέπειες και μπορεί συχνά να οδηγήσει σε απρόβλεπτες περιστάσεις.

1.2 Κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων

Το θέμα της κατηγοριοποίησης των επιχειρήσεων αυτών είχε απασχολήσει πολλούς συμβαλλόμενους παράγοντες. Από μία από τις πιο δραστήριες χώρες στις ειρηνευτικές αποστολές την Γαλλία:

- Οι επιχειρήσεις επαναφοράς της ειρήνης οι οποίες συμβαίνουν κατά τη διάρκεια διαμαχών, εμφυλίων πολέμων, όπου παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, κάνοντας χρήση μέσων διαπραγμάτευσης.
- Οι επιχειρήσεις επιβολής της ειρήνης οι οποίες κατευθύνονται κατά ενός εισβολέα ή βίαιου παράγοντα.
- Οι επιχειρήσεις επίβλεψης στις οποίες συμμετέχουν άοπλοι στρατιωτικοί και στρατιώτες με ελαφρύ εξοπλισμό. Κάποιες φορές τους συνοδεύουν άτομα που τους βοηθούν σε ποικιλία διαδικασιών. Παράδειγμα επιχείρησης του είδους

αυτού ήταν η United Nations Interim Force in Lebanon (UNIFIL) όπου υπήρχε και ελληνική συμμετοχή.

Ο Μπούτρος Μπούτρος Γκάλι (πρώην Γ.Γ του ΟΗΕ) είχε προχωρήσει στην ταξινόμηση των αποστολών των ΗΕ ως εξής⁵:

- i. Προληπτική διπλωματία για την πρόληψη διαφωνιών και κλιμάκωσή τους.
- ii. Εαρινοποίηση χωρίς βίαια μέσα των εχθρικών δυνάμεων.
- iii. Διατήρηση της ειρήνης η οποία επιτυγχάνεται μέσω την αρωγή στρατιωτικού, αστυνομικού και πολιτικού προσωπικού σε περιοχές που έχουν συναινέσει τα διαφωνούντα μέρη.
- iv. Εφαρμογή της ειρήνης πρόκειται για τη διαδικασία η οποία στοχεύει στην εγκαθίδρυση ανθρωπιστικών, διοικητικών, δημοκρατικών και πολιτιστικών θεσμών σε περιοχές που επλήγησαν από τη βίαια διαμάχη.

1.3 Ρόλος του Συμβουλίου Ασφαλείας και συμμετοχή της Ελλάδας

Εναπόκειται στο Συμβούλιο Ασφαλείας να καθορίσει πότε και πού θα πρέπει να αναπτυχθεί μια ειρηνευτική επιχείρηση του ΟΗΕ.⁶ Το Συμβούλιο Ασφαλείας ανταποκρίνεται στις κρίσεις ανά τον κόσμο κατά περίπτωση και έχει στη διάθεσή του μια σειρά επιλογών. Λαμβάνονται υπόψη πολλοί διαφορετικοί παράγοντες όταν εξετάζεται η δημιουργία μιας νέας ειρηνευτικής επιχείρησης, μεταξύ των οποίων:

- i. Είτε υπάρχει κατάπαυση του πυρός και τα μέρη έχουν δεσμευτεί σε μια ειρηνευτική διαδικασία που αποσκοπεί στην επίτευξη πολιτικής διευθέτησης.
- ii. Είτε υπάρχει σαφής πολιτικός στόχος και εάν μπορεί να αντικατοπτρίζεται στην εντολή;
- iii. Είτε μπορεί να διατυπωθεί συγκεκριμένη εντολή για μια επιχείρηση του ΟΗΕ;
- iv. Είτε μπορεί να διασφαλιστεί εύλογα η ασφάλεια και η ασφάλεια του προσωπικού του ΟΗΕ, ιδίως εάν μπορούν να ληφθούν εύλογες εγγυήσεις από τα κυριότερα μέρη ή τις φατρίες σχετικά με την ασφάλεια και την ασφάλεια του προσωπικού του ΟΗΕ.

Το Συμβούλιο Ασφαλείας συγκροτεί μια ειρηνευτική επιχείρηση με την έγκριση ενός ψηφίσματος του Συμβουλίου Ασφαλείας. Το ψήφισμα καθορίζει την εντολή και το μέγεθος της αποστολής. Το Συμβούλιο Ασφαλείας παρακολουθεί σε συνεχή βάση το έργο των επιχειρήσεων διατήρησης της ειρήνης του ΟΗΕ, μεταξύ άλλων μέσω περιοδικών εκθέσεων του Γενικού Γραμματέα και πραγματοποιώντας ειδικές συνεδριάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας για να συζητήσει το έργο συγκεκριμένων επιχειρήσεων. Το Συμβούλιο Ασφαλείας μπορεί να ψηφίσει για την παράταση,

⁵ Κουλουμπής, Θεόδωρος. 1995. Διεθνείς σχέσεις :εξουσία και δικαιοσύνη. Αθήνα : Παπαζήσης, 1995, σελίδα 385

⁶ <https://peacekeeping.un.org/en/role-of-security-council>

τροποποίηση ή τερματισμό των εντολών αποστολής, κατά την κρίση του. Σύμφωνα με το άρθρο 25 του ΚΧ⁷ τα κράτη οφείλουν να δεσμεύονται στις αποφάσεις του⁸.

Στις 15 Οκτωβρίου 2004 η Ελλάδα μαζί με την Αργεντινή, την Δανία, την Ιαπωνία και την Τανζανία εξελέγη μη μόνιμο μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας. ⁹Η τελευταία φορά που η Ελλάδα κατείχε μη μόνιμη θέση στο Συμβούλιο Ασφαλείας ήταν το 1952-53. Αποτελεί μεγάλη τιμή για την Ελλάδα η συμμετοχή της στο Συμβούλιο Ασφαλείας. Η συμμετοχή αυτή συνοδεύθηκε από απαιτητικά καθήκοντα, τα οποία αναλάβαμε με βαθύ αίσθημα ευθύνης έναντι των υπολοίπων μελών των Ηνωμένων Εθνών.

Το Συμβούλιο Ασφαλείας φέρει «πρωταρχική ευθύνη για την διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας». Αυτή η αποστολή δεν είναι εύκολη. Από το 1990 και μετά το Συμβούλιο έχει μεταβάλει τον τρόπο λειτουργίας του, ενώ το πεδίο των αρμοδιοτήτων του έχει διευρυνθεί και ο φόρτος εργασίας έχει αυξηθεί δραματικά. Το Συμβούλιο Ασφαλείας έχει γίνει πολύ περισσότερο δραστήριο, αναγνωρίζοντας τη συσχέτιση θεμάτων τα οποία παραδοσιακά δεν αποτελούσαν μέρος του πλαισίου δράσης του. Στη διάρκεια της διετούς θητείας στο Συμβούλιο Ασφαλείας, οδηγό αποτέλεσαν οι βασικές αρχές της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής: αφοσίωση στην ειρήνη, σεβασμός του διεθνούς δικαίου, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εξάλειψη της φτώχειας και της πείνας και ενδυνάμωση της διεθνούς συνεργασίας ανάμεσα στους λαούς της Γης. Σκοπός ήταν να ανοίξουμε ένα ανοικτό διάλογο με κάθε ενδιαφερόμενο μέλος για όλα τα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου Ασφαλείας. Στόχος να είναι εποικοδομητικοί στη γεφύρωση των διαφορών επιτυγχάνοντας αμοιβαία αποδεκτούς συμβιβασμούς. Τα μέλη του Συμβουλίου εμπιστεύθηκαν στην Ελλάδα την Προεδρία δύο σημαντικών Επιτροπών Κυρώσεων, της Επιτροπής για την Ακτή Ελεφαντοστού και της Επιτροπής για το Σουδάν, καθώς και την Προεδρία της Ομάδας Εργασίας για τα Γενικά Θέματα Κυρώσεων. Είχαμε επίσης την Αντιπροεδρία της Επιτροπής Κατά της Τρομοκρατίας.

1.4 Περιεχόμενο των ειρηνευτικών επιχειρήσεων

Το Συμβούλιο Ασφαλείας έθεσε την προστασία των πολιτών στην ατζέντα του και ανέπτυξε μια αρχιτεκτονική ψηφισμάτων που ενίσχυαν το ρόλο των ειρηνευτικών δυνάμεων για προστασία. Οι εντολές και οι κανόνες δέσμευσης διευκρινίστηκαν για να διασφαλιστεί ότι οι ειρηνευτικές δυνάμεις είχαν την εξουσία να ενεργούν. Τα κράτη έχουν πάντα την πρωταρχική ευθύνη να προστατεύουν τους πληθυσμούς τους.¹⁰ Ο πρώτος ρόλος της ειρηνευτικής δύναμης είναι να υποστηρίξει τις

⁷ Article 25: The Members of the United Nations agree to accept and carry out the decisions of the Security Council in accordance with the present Charter.

⁸ United Nations: Department of Public Information. 1998. Basic Facts about the United Nations. Αθήνα : OHE, 1998. 9608619904, σελίδα 26

⁹ <http://www.mfa.gr/missionsabroad/un/greece-in-organization/peace-and-security.html>

¹⁰ <https://peacekeeping.un.org/en/protecting-civilians>

κυβερνήσεις να υποστηρίξουν τις ευθύνες προστασίας τους μέσω συμβουλών, τεχνικής και υλικοτεχνικής υποστήριξης και δημιουργίας ικανοτήτων. Οι ειρηνευτικές αποστολές επιδιώκουν επίσης, μέσω πολιτικών καλών υπηρεσιών και διαμεσολάβησης, να ακολουθήσουν μια προληπτική προσέγγιση για την προστασία των αμάχων. Ως έσχατη λύση, ωστόσο, πολλές ειρηνευτικές δυνάμεις εξουσιοδοτούνται να ενεργούν για την σωματική προστασία των αμάχων. Η σύγχρονη διατήρηση της ειρήνης διαθέτει διάφορα εργαλεία για την υποστήριξη της προστασίας των αμάχων:

- i. Οι πολιτικοί ηγέτες συνεργάζονται με κυβερνήσεις και άλλους παράγοντες για να μετριάσουν και να αποτρέψουν τις συγκρούσεις.
- ii. οι πολιτικοί εμπειρογνώμονες, συμπεριλαμβανομένων των Συμβούλων Προστασίας των Παιδιών, των Συμβούλων Προστασίας των Γυναικών και της Προστασίας των Συμβούλων Πολιτών, ασχολούνται με μια σειρά δραστηριοτήτων, περιλαμβανομένης της αποστράτευσης παιδιών στρατιωτών, πείθοντας τις ένοπλες ομάδες να σταματήσουν τη σεξουαλική βία και τον συντονισμό των στρατιωτικών επιχειρήσεων για την προστασία των πολιτών.
- iii. το στρατιωτικό και αστυνομικό προσωπικό φέρνει μοναδικές δεξιότητες για να παρέχει ασφάλεια και σταθερότητα.
- iv. οι εμπειρογνώμονες για την ενίσχυση του κράτους δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα εξασφαλίζουν περαιτέρω τη δημιουργία προστατευτικού περιβάλλοντος.

Οι υπάλληλοι των πολιτικών υποθέσεων αποτελούν βασική πολιτική συνιστώσα που διευκολύνει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ αποστολών διατήρησης της ειρήνης, εταίρων και τοπικών κοινοτήτων για την πρόληψη συγκρούσεων. Το έργο του πολιτικού προσωπικού εξαρτάται από την εντολή της αποστολής και από την εξελισσόμενη κατάσταση που επικρατεί. Τρεις συνεχείς βασικές δραστηριότητες που αναλαμβάνουν οι αστυνομικοί υπάλληλοι είναι η συμμετοχή τοπικών φορέων, η συμμετοχή στη διαχείριση των συγκρούσεων και η υποστήριξη της επέκτασης της κρατικής εξουσίας. Από τον Ιανουάριο του 2017 υπάρχουν περίπου 732 αστυνομικοί υπάλληλοι σε 12 αποστολές πεδίων των ΗΕ παγκοσμίως.¹¹

Οι αλληλεπιδράσεις σε τοπικό επίπεδο είναι ζωτικής σημασίας για την εκτέλεση καθηκόντων για την ενίσχυση της αξιοπιστίας της αποστολής. Τέλος, η επέκταση της κρατικής εξουσίας είναι ένα βασικό καθήκον διατήρησης της ειρήνης που επικεντρώνεται σε δραστηριότητες που διασφαλίζουν ότι η κρατική εξουσία είναι παρούσα σε ολόκληρη την επικράτεια της χώρας, ότι είναι σε θέση να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες και ότι είναι νόμιμη. Αυτός είναι ένας τομέας εργασίας στον οποίο το προσωπικό ασχολείται όλο και περισσότερο με αυτές τις δραστηριότητες, υποστηρίζοντας μεταξύ άλλων κρατικούς θεσμούς και πρακτικές χρηστής διακυβέρνησης σε εθνικό επίπεδο στο Μάλι, τη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και την Κεντροαφρικανική Δημοκρατία.

Οι περισσότερες πολυδιάστατες ειρηνευτικές επιχειρήσεις του ΟΗΕ έχουν μια ομάδα ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι ομάδες εφαρμόζουν τις εντολές που σχετίζονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα στις αποστολές και συμβάλλουν στην ενσωμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε όλες τις δραστηριότητες των αποστολών. Ορισμένες

¹¹ <https://peacekeeping.un.org/en/preventing-conflicts>

από τις βασικές δραστηριότητες του τμήματος ανθρωπίνων δικαιωμάτων περιλαμβάνουν:

- i. Διεξάγει διαδικασίες παρακολούθησης, διερεύνησης και ανάλυσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- ii. Εκδίδει δημόσιες εκθέσεις σχετικά με τα θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων που προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία.
- iii. Προλαμβάνει την παραβίαση των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ άλλων μέσω μηχανισμών έγκαιρης προειδοποίησης σε όλη την αποστολή.
- iv. Ανταποκρίνεται στις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, παρέχοντας συμβουλές για τα ανθρώπινα δικαιώματα, υποστηρίζοντας τη θεσμική μεταρρύθμιση, στηρίζοντας τη δημιουργία και την ενίσχυση μηχανισμών λογοδοσίας και δημιουργώντας συνεργατικές σχέσεις με τις κυβερνήσεις υποδοχής, τους εθνικούς θεσμούς και την κοινωνία των πολιτών.
- v. Συμβουλεύει και βοηθά άλλες ομάδες αποστολής στην ενσωμάτωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στα καθήκοντά τους με εντολή.

Οι ομάδες ανθρωπίνων δικαιωμάτων εργάζονται σε στενή συνεργασία και συντονισμό με άλλες πολιτικές και ομοιόμορφες συνιστώσες των ειρηνευτικών επιχειρήσεων. Ειδικότερα, όσον αφορά την προστασία των πολιτών, την αντιμετώπιση της σεξουαλικής βίας και της βίας κατά παιδιών, την υποστήριξη μεταβατικών μηχανισμών δικαιοσύνης και λογοδοσίας, την ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου μέσω νομικής και δικαστικής μεταρρύθμισης, τη μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας και τη μεταρρύθμιση του συστήματος των σωφρονιστικών ιδρυμάτων.¹²

Η ειρηνευτική διαδικασία του ΟΗΕ βοηθά τις χώρες να ενισχύσουν το κράτος δικαίου, αποκαθιστώντας και διατηρώντας την ασφάλεια, προστατεύοντας τους πολίτες, προετοιμάζοντας το δρόμο για την οικοδόμηση της ειρήνης, ανοικοδομώντας τις κοινότητες και δημιουργώντας τις προϋποθέσεις για βιώσιμη ειρήνη. Οι αποστολές των ΗΕ υποστηρίζουν επίσης το κράτος δικαίου παρέχοντας προσωρινά μέτρα σταθερότητας ή ασφάλειας.

Η αποστολή της Αστυνομίας των Ηνωμένων Εθνών είναι να ενισχύσει τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια, υποστηρίζοντας τα κράτη μέλη σε συγκρούσεις, μετά από συγκρούσεις και σε άλλες καταστάσεις κρίσης, προκειμένου να υλοποιήσουν αποτελεσματικές αστυνομικές υπηρεσίες που εξυπηρετούν και προστατεύουν τον πληθυσμό. Για το σκοπό αυτό, η αστυνομία των Ηνωμένων Εθνών οικοδομεί και υποστηρίζει ή, όταν έχει εντολή, ενεργεί ως υποκατάστατο της αστυνομικής δύναμης του κράτους υποδοχής για την πρόληψη και τον εντοπισμό εγκλημάτων, την προστασία της ζωής και της περιουσίας και τη διατήρηση της δημόσιας τάξης και ασφάλειας στην τήρηση του κράτους δικαίου και του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα.¹³

¹² <https://peacekeeping.un.org/en/promoting-human-rights>

¹³ <https://peacekeeping.un.org/en/policing>

Η εγκαθίδρυση των βάσεων για τη μακροπρόθεσμη ενίσχυση και τη μεταρρύθμιση των θεσμών του κράτους απαιτεί ισχυρές σχέσεις με τις εθνικές αρχές, τους αναπτυξιακούς παράγοντες και την κοινωνία των πολιτών, οι οποίοι θα συνεχίσουν τις εργασίες μετά το τέλος της αποστολής. Το προσωπικό σχέσεων δικαιοσύνης ¹⁴βοηθά τις εθνικές αρχές:

- i. παρέχοντας βασικές υπηρεσίες δικαιοσύνης
- ii. βοηθώντας τις εθνικές έρευνες και τις διώξεις για εγκλήματα εγκλήματος και εγκλήματα που πυροδοτούν συγκρούσεις
- iii. υποστηρίζοντας την επίλυση διαφορών σχετικά με τη γη και άλλους πόρους που οδηγούν σε συγκρούσεις
- iv. μειώνοντας το επίπεδο παρατεταμένων και αυθαίρετων κρατήσεων
- v. ενισχύοντας τον επαγγελματισμό και την υπευθυνότητα του δικαστικού προσωπικού και συστημάτων
- vi. αναπτύσσοντας και εφαρμόζοντας εθνικές στρατηγικές μεταρρύθμισης της δικαιοσύνης
- vii. ενισχύοντας το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο

1.5 Νομική βάση των επιχειρήσεων

Ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών παρέχει στο Συμβούλιο Ασφαλείας την πρωταρχική ευθύνη για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Για την εκπλήρωση αυτής της ευθύνης, το Συμβούλιο μπορεί να συστήσει ειρηνευτική επιχείρηση του ΟΗΕ¹⁵. Οι ειρηνευτικές επιχειρήσεις των Ηνωμένων Εθνών αναπτύσσονται βάσει εντολών του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Τα καθήκοντά τους διαφέρουν ανάλογα με τη φύση της σύγκρουσης. Ο Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών είναι το θεμέλιο για όλα τα έργα του ΟΗΕ. Ο ΟΗΕ ιδρύθηκε για να «σώσει τις επόμενες γενιές από τη μάστιγα του πολέμου» και ένας από τους κύριους σκοπούς του είναι να διατηρήσει τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια.

Η διατήρηση της ειρήνης, αν και δεν προβλέπεται ρητώς στον Χάρτη, έχει εξελιχθεί σε ένα από τα βασικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται από τα Ηνωμένα Έθνη για την επίτευξη αυτού του σκοπού. Ο Χάρτης δίνει την πρωταρχική ευθύνη στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.

Το **Κεφάλαιο VI** ασχολείται με την "Επίλυση διαφορών με ειρηνευτικά μέσα ". Ωστόσο, το Συμβούλιο Ασφαλείας δεν χρειάζεται να παραπέμπει σε ένα συγκεκριμένο κεφάλαιο του Χάρτη όταν εγκρίνει ψήφισμα που εξουσιοδοτεί την ανάπτυξη ειρηνευτικής επιχείρησης του ΟΗΕ και ουδέποτε επικαλέστηκε το Κεφάλαιο VI¹⁶. Το **Κεφάλαιο VII** περιλαμβάνει διατάξεις για τη «Δράση σε σχέση

¹⁴ <https://peacekeeping.un.org/en/justice>

¹⁵ <https://peacekeeping.un.org/en/mandates-and-legal-basis-peacekeeping>

¹⁶ Μπουραντάς, Θεόδωρος Χριστοδουλίδης, Δημήτρης. 1998. Ο ΟΗΕ στο κατώφλι της μεταψυχροπολεμικής εποχής. Αθήνα : Σιδέρης, 1998. 9600801347, σελίδα 193

με την ειρήνη, τις παραβιάσεις της ειρήνης και τις πράξεις επιθετικότητας». Τα τελευταία χρόνια, το Συμβούλιο υιοθέτησε την πρακτική της επικλήσεως του Κεφαλαίου VII του Χάρτη, όταν εξουσιοδότησε την ανάπτυξη ειρηνευτικών επιχειρήσεων του ΟΗΕ σε ευμετάβλητα μετασυγκρουόμενα σύνορα όπου το κράτος δεν είναι σε θέση να διατηρήσει την ασφάλεια και τη δημόσια τάξη. Η επίκληση του Κεφαλαίου VII από το Συμβούλιο Ασφαλείας σε αυτές τις καταστάσεις, εκτός από την ένδειξη της νομικής βάσης για τη δράση του, μπορεί επίσης να θεωρηθεί ως δήλωση σταθερής πολιτικής βούλησης και μέσου υπενθύμισης στα συμβαλλόμενα μέρη σε μια σύγκρουση και στην ευρύτερη συμμετοχή του ΟΗΕ στις υποχρέωση εφαρμογής των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας. Το **Κεφάλαιο VIII** του Χάρτη προβλέπει τη συμμετοχή των περιφερειακών φορέων στη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω δραστηριότητες συνάδουν με τους σκοπούς και τις αρχές που περιγράφονται στο κεφάλαιο I του Χάρτη.

Οι ειρηνευτικές επιχειρήσεις των Ηνωμένων Εθνών αναπτύσσονται βάσει εντολών του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Με τα χρόνια, το φάσμα των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στις ειρηνευτικές επιχειρήσεις των Ηνωμένων Εθνών έχει επεκταθεί σημαντικά ως απάντηση στις μετατοπίσεις των συγκρούσεων και στην καλύτερη αντιμετώπιση των απειλών κατά της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Παρόλο που κάθε ειρηνευτική επιχείρηση του ΟΗΕ είναι διαφορετική, υπάρχει ένας σημαντικός βαθμός συνοχής στους τύπους των καθηκόντων που έχει αναθέσει το Συμβούλιο Ασφαλείας.

Ανάλογα με τις συγκεκριμένες προκλήσεις, οι ειρηνευτικές δυνάμεις των Ηνωμένων Εθνών έχουν συχνά την εντολή να διαδραματίζουν καταλυτικό ρόλο στις ακόλουθες κυρίως δραστηριότητες οικοδόμησης της ειρήνης:

- i. Αφοπλισμός, αποστράτευση και επανένταξη πρώην μαχητών
- ii. Δράση κατά των ναρκών
- iii. Μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας και άλλες δραστηριότητες που συνδέονται με το κράτος δικαίου
- iv. Προστασία και προώθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- v. Εκλογική βοήθεια
- vi. Υποστήριξη για την αποκατάσταση και επέκταση της κρατικής εξουσίας
- vii. Προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ανάκαμψης και ανάπτυξης

2 Ελληνική Συμμετοχή

2.1 Περαιτωθείσες Επιχειρήσεις

Korea - PMUN

Το πρόβλημα της Κορέας εντέθη ως πρόβλημα στη Γενική Συνέλευση το 1947. Η ανασυγκρότηση ενός κράτους μέσω εθνικών εκλογών απέτυχε. Το 1950 οι ΗΠΑ και η Επιτροπή των ΗΕ για την Κορέα ανέφεραν την επίθεση από τη Λαϊκή

Δημοκρατία της Κορέας. Το ΣΑ ζήτησε να δοθούν υπό τη διοίκηση των ΗΠΑ στρατεύματα για την αντιμετώπιση της κρίσης¹⁷.

Η Ελλάδα απέστειλε τον Νοέμβριο του 1950 το Εκστρατευτικό Σώμα Ελλάδος (ΕΚΣΕ). Το αρχικό Εκστρατευτικό Σώμα Ελλάδος, το οποίο απεστάλη στην Κορέα την περίοδο 8 Νοεμβρίου 1950 μέχρι και 22 Αυγούστου 1951, αποτελούνταν από τη Διοίκηση με το Επιτελείο της και το Τάγμα του ΕΚΣΕ, συνολικής δύναμης 851 ανδρών με 63 οχήματα. Ακολούθως, από 23 Αυγούστου 1951 μέχρι Δεκέμβριο 1953, η Ελληνική δύναμη αυξήθηκε στους 1063 άνδρες, ενώ μετά την επίτευξη εκεχειρίας από Ιανουάριο 1954 μέχρι Μάιο 1955 στους 2163 άνδρες¹⁸. Το Ελληνικό Εκστρατευτικό Σώμα τον Απρίλιο του 1955 μειώθηκε στους 850 άνδρες, ενώ από Ιούλιο 1955 μέχρι Δεκέμβριο 1955 στους 191 άνδρες. Τελικά από Ιανουάριο 1956 μέχρι Μάιο 1958 παρέμεινε στην Κορέα αντιπροσωπευτικό τμήμα αποτελούμενο από 1 Αξιωματικό και 9 Οπλίτες. Αντίστοιχα, στις 13 Οκτωβρίου 1950, συγκροτήθηκε το 13ο Σμήνος Μεταφορών με 9 μεταγωγικά Α/Φ C-47D Dakota/Skytrain. Οι αποστολές που ανέλαβε το σμήνος ήταν: μεταφορές υλικών και εφοδίων σε περιοχές του μετώπου, μεταφορές προσωπικού, τραυματιών, αιχμαλώτων και νεκρών, ρίψεις πυρομαχικών και εφοδίων σε εγκλωβισμένα τμήματα και μεταφορά ταχυδρομείου. Επιπλέον, εκτέλεσε αποστολές νυκτερινής αναγνώρισης βαθιά στο εχθρικό έδαφος, πτήσεις πάνω από κατοικημένες περιοχές του εχθρού για εκφώνηση ανακοινώσεων προπαγάνδας και νυκτερινής υποστήριξης μαχόμενων τμημάτων με φωτιστικά. Οι επιχειρήσεις γινόταν κάτω από οποιεσδήποτε καιρικές συνθήκες κατά τη διάρκεια ημέρας και νύκτας. Στατιστικά, το σμήνος εκτέλεσε 2.916 πολεμικές αποστολές σε 13.777 ώρες πτήσης κατά τις οποίες μετέφερε 70.568 επιβάτες, 9.243 τραυματίες, 11.104.550 λίμπρες υλικών και πραγματοποίησε ρίψεις εφοδίων βάρους 17.000 λιμπρών.

Congo - MONUSCO

Το 1960 η Ελληνική Αεροπορία, ύστερα από απόφαση της Κυβέρνησης, απέστειλε στο Κονγκό κλιμάκιο αεροσκαφών της 3ης Μοίρας Μεταφορών, με σκοπό τη μεταφορά των ομογενών από τις επαναστατημένες περιοχές σε άλλες ασφαλείς¹⁹. Τα δύο αεροσκάφη C-47 Dakota με προσωπικό 24 Αξιωματικούς και Υπαξιωματικούς στο διάστημα από 21 μέχρι 31 Ιουλίου που παρέμειναν εκεί πραγματοποίησαν 55 εξόδους μεταφέροντας 157 ομογενείς από τις ταραγμένες περιοχές του Κονγκό στην ασφάλεια των γειτονικών χωρών και του Κονγκό σε ασφαλή εδάφη γειτονικών χωρών και της υπό το Βελγικό έλεγχο επαρχίας Ρουάντα-Ουρούντι. Το επόμενο έτος η Ελληνική Αεροπορία συνέβαλε επίσης στην προσπάθεια του Ο.Η.Ε. για την εδραίωση της τάξης στην περιοχή του Κονγκό που μόλις έγινε ανεξάρτητη. Απέστειλε το Αεροπορικό απόσπασμα Κονγκό,

¹⁷ United Nations: Department of Public Information. 1998. Basic Facts about the United Nations. Αθήνα : ΟΗΕ, 1998. 9608619904, σελίδα 91

¹⁸ <http://www.geetha.mil.gr/el/103-cat-hndgs-el/cat-pacif-activities-el/cat-apostoles-epixeirisis-el/423-%CE%BA%CE%BF%CF%81%CE%AD%CE%B1.html>

¹⁹ <http://www.geetha.mil.gr/el/103-cat-hndgs-el/cat-pacif-activities-el/cat-apostoles-epixeirisis-el/424-%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%B3%CE%BA%CF%8C-unimok.html>

αποτελούμενο από 21 Αξιωματικούς και Υπαξιωματικούς. Το προσωπικό αυτό μεταφέρθηκε στο Κονγκό με Α/Φη της Ολυμπιακής Αεροπορίας και του Ο.Η.Ε.

Ενδεικτικά επισημαίνεται ότι τον Απρίλιο πραγματοποίησε 110 αποστολές μεταφέροντας 126184 λίβρες υλικού και 677 επιβάτες, ενώ από 1 Σεπτεμβρίου μέχρι 15 Οκτωβρίου 49 αποστολές μεταφέροντας 63390 λίβρες και 197 επιβάτες. Στις 9 Νοεμβρίου 1961 το κλιμάκιο, το οποίο εν τω μεταξύ είχε συμπληρωθεί με 4 ακόμη Υπαξιωματικούς αναχώρησε για την Ελλάδα.

Kuwait - UNIKOM

Στις 2 Αυγούστου 1990, ο Ιρακινός Στρατός κατέλαβε το Κουβέιτ. Την ημέρα της εισβολής σχεδόν ομόφωνα, εκτός της Υεμένης που δεν μετείχε στην ψηφοφορία, υιοθετήθηκε ψήφισμα (660/2-8-90), εφαρμόζοντας το άρθρο VII του Καταστατικού Χάρτη, καταδικάζοντας την Ιρακινή εισβολή, ως παραβίαση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας και απαιτώντας την άμεση και άνευ όρων αποχώρηση των Ιρακινών στρατευμάτων από το Κουβέιτ²⁰. Στις 18 Αυγούστου το Συμβούλιο Ασφαλείας συγκλείστηκε και πάλι, μετά από την πράξη του Χουσεΐν να συλλάβει μεγάλο αριθμό δυτικών διπλωματών ως ομήρων και να χρησιμοποιήσει πολλούς από αυτούς ως ανθρώπινες ασπίδες σε ευαίσθητους στρατιωτικούς στόχους. Το Ψήφισμα 664/18-8-90 απαιτούσε, την παραίτησή του από τις πράξεις αυτές. Πολλά άλλα Ψηφίσματα ακολούθησαν, όπως το 665/25-8-90 με το οποίο επιβλήθηκε ο Ναυτικός Αποκλεισμός του Ιράκ, το 670/25-9-90 για την επιβολή αεροπορικών κυρώσεων, το 666/13-9-90 για την αποστολή ανθρωπιστικής βοήθειας στο Ιράκ και στο Κουβέιτ, κ.λπ. Στις 25 Φεβρουαρίου 1991 το Ιράκ δήλωσε πρόθυμο να δεχτεί τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Μετά από απόφαση του ΚΥΣΕΑ, η οποία ελήφθη στα πλαίσια εφαρμογής των γενικών αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων εθνών σε συνδυασμό με τις αποφάσεις υπ' αριθμό. 661 και 665 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, απέπλευσε την 2 Σεπτεμβρίου 1990 η Φ/Γ ΛΗΜΝΟΣ για την Ανατολική Μεσόγειο, με αποστολή τη συμβολή στην αποκατάσταση της Διεθνούς Νομιμότητας και υποστήριξη της προσπάθειας της Διεθνούς Κοινότητας για ειρήνη και ασφάλεια. Η Ελληνική συμμετοχή περιλάμβανε την αποστολή διαδοχικά των Φρεγατών ΕΛΛΗ και ΛΗΜΝΟΣ, μέχρι την 31 Ιουλίου 1991, όπου και ολοκληρώθηκε.

Οι ελληνικές φρεγάτες εκτέλεσαν μεγάλο αριθμό νηοψιών και ελέγχων φορτίων, με τη συνδρομή των Ελικοπτέρων τους και των ανδρών της Διοίκησης Υποβρυχίων Καταστροφών που επέβαιναν επ' αυτών. Επιπλέον συμμετείχαν σε αποστολές εγγύς προστασία κατά την διάρκεια εκτέλεσης νηοψιών από συμμαχικά πλοία. Τα ελληνικά πλοία είχαν ως αποστολή τη Ναυτική παρουσία και την εκτέλεση επιχειρήσεων στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου και Βόρειας Ερυθράς Θάλασσας, για την εξασφάλιση τήρησης των προβλεπόμενων στην απόφαση 661 απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή της απαγόρευσης θαλάσσιων μεταφορών προς και από το Ιράκ και το

²⁰ <http://www.geetha.mil.gr/el/103-cat-hndgs-el/cat-pacif-activities-el/cat-apostoles-epixeirisis-el/425-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%AF%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CE%BA%CE%BF%CF%85%CE%B2%CE%AD%CE%B9%CF%84-%CE%BD%CE%B5%CE%B1%CF%81%CF%87%CE%BF%CF%83.html>

κατεχόμενο Κουβέιτ, στα πλαίσια απόφασης 665 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Μετά την απελευθέρωση του Κουβέιτ και με την ολοκλήρωση του πρώτου πολέμου εναντίον του ΙΡΑΚ, το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ με την υπ' αριθμό. 687/91 απόφασή του εγκαθίδρυσε την αποστολή Παρατηρητών των Ηνωμένων Εθνών ανάμεσα στις δύο χώρες, ονομαζόμενη UNIKOM (UN Irak-Kuwait Observation Mission), στην οποία από 26 Απριλίου 1991 συμμετείχε και η Ελλάδα²¹ με δύναμη επτά (7) Αξιωματικών του ΣΞ, με την παρακάτω εντολή:

- Να επιτηρεί τη θαλάσσια δίοδο του Khawr Abd Allah και την αποστρατικοποιημένη Ζώνη (DMZ) κατά μήκος των συνόρων Ιράκ – Κουβέιτ.
- Να προσδιορίζει τις παραβιάσεις ανάμεσα στα δύο κράτη με τη φυσική της παρουσία και να επιτηρεί την Αποστρατικοποιημένη Ζώνη.
- Να παρατηρεί οποιαδήποτε εχθρική ή πιθανώς εχθρική ενέργεια επιχειρείται από το ένα κράτος προς το άλλο.

Με το υπ' αριθμόν 1484 ψήφισμα της 30ης Μαΐου 2003 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, αποφασίστηκε η ανάληψη ειρηνευτικής επιχείρησης στην Λ. Δ. του Κονγκό με αποστολή τη σταθεροποίηση και ασφάλεια στην περιοχή BUNIA της Λ. Δ. του Κονγκό. Η επιχείρηση, με κωδική ονομασία “ARTEMIS”, άρχισε στις 12 Ιουλίου 2003 υπό την Ε.Ε. η δε δύναμη που αναπτύχθηκε ονομάστηκε IEMF (Interim Emergency Multinational Force). Την ηγεσία της επιχείρησης ανέλαβε η Γαλλία .

Η συμμετοχή της Ελλάδας στην επιχείρηση ήταν όπως παρακάτω:

α. Δυο (2) Αξιωματικοί του ΣΞ, οι οποίοι είχαν αναλάβει καθήκοντα επιτελών στο Στρατηγείο της Επιχείρησης (OHQ), στο Παρίσι.

β. Διάθεση ενός (1) αεροσκάφους C-130 για υποστήριξη της επιχείρησης, με εκτέλεση δυο πτήσεων ανά μήνα, επί δρομολογίου Ελευσίνα – Ιστρές (Γαλλία) - Τζαμένα (Τσαντ) – Έντεμπε (Ουγκάντα) και αντίστροφα, με ενδιάμεσο ανεφοδιασμό στην Τυνησία και εκτέλεση δρομολογίων μεταξύ Τζαμένα (Τσαντ) – Έντεμπε (Ουγκάντα) τηρούμενο εκτός εναέριου χώρου Λ. Δ. Κονγκό.

Βόρειο Ιράκ – UNGCI

Από τα μέσα Ιουλίου 1991²², δημιουργήθηκε ύστερα από την υπογραφή συμφωνίας μεταξύ εκπροσώπου του ΟΗΕ και της Κυβερνήσεως του ΙΡΑΚ η αποστολή Φρουρών στο Β. ΙΡΑΚ με την ονομασία UNGCI (UN Guards Contingent In Iraq), στην οποία από 26 Ιουλίου 1991 συμμετείχε και η Ελλάδα με δύναμη τριάντα (30) στελεχών και των τριών Κλάδων των Ε.Δ. Η Αποστολή των Φρουρών ήταν η επιτήρηση της περιοχής του Β. Ιράκ μετά την αποχώρηση των Ιρακινών δυνάμεων και η παροχή προστασίας σε ανθρωπιστικές οργανώσεις που παρείχαν βοήθεια στους

²¹ <http://www.geetha.mil.gr/el/103-cat-hndgs-el/cat-pacif-activities-el/cat-apostoles-epixeirisis-el/426-%CE%BA%CE%BF%CF%85%CE%B2%CE%AD%CE%B9%CF%84-unikom.html>

²² <http://www.geetha.mil.gr/el/103-cat-hndgs-el/cat-pacif-activities-el/cat-apostoles-epixeirisis-el/427-%CE%B2%CF%8C%CF%81%CE%B5%CE%B9%CE%BF-%CE%B9%CF%81%CE%AC%CE%BA-ungci.html>

τοπικούς Κουρδικούς πληθυσμούς. Ακολούθως, μετά από σχετική απόφαση της Γραμματείας του ΟΗΕ για μείωση του συνολικού αριθμού των παρατηρητών της αποστολής, στην Ελλάδα κατανεμήθηκαν οκτώ(8) θέσεις. Τα επιμέρους έργα της αποστολής ήταν :

- Παροχή γενικής υποστήριξης.
- Προστασία προσωπικού και υλικού του ΟΗΕ.
- Παροχή υγειονομικής υποστήριξης.
- Παροχή υποστήριξης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών και μεταφορών.
- Έλεγχος πιστής εφαρμογής των σχεδίων ασφαλείας.

Σομαλία – UNITAF

Το 1991 με την πτώση του Προέδρου Σιαντ Μπαρ ξέσπασαν διαμάχες σε όλη τη χώρα για την ανάληψη της εξουσίας. Δύο δυνάμεις ήταν οι επικρατούσες, αυτή η οποία υποστήριζε τον Πρόεδρο Αλή Μαχντί Μοχάμεντ και η άλλη τον Πρόεδρο του Ενωμένου Σομαλικού Κογκρέσου Στρατηγό Μοχάμεντ Φαραχ Αϊντίντ²³. Οι βίαιες πράξεις επεκτάθηκαν σε όλη τη χώρα, πολλοί πολίτες διέφυγαν και πάνω από 4.5 εκατομμύρια υπέφεραν από υποσιτισμό. Υπολογίζεται ότι 300.000 άνθρωποι πέθαναν από τον Νοέμβριο του 1991²⁴.

Τον Απρίλιο του 1992 το Υπουργείο Ασφαλείας προχώρησε στην εγκαθίδρυση της Αποστολής των Ηνωμένων Εθνών στη Σομαλία (UNOSOM). Ο ρόλος της Ελλάδας ήταν στο χώρο της υγείας. Μέχρι τον Νοέμβριο 1993 περίπου 32 νοσοκομεία και 81 κλινικές βρίσκονταν σε λειτουργία. 103 μονάδες εμβολιασμού μετακινούνταν σε όλη τη χώρα με αποτέλεσμα 75 τοις εκατό των παιδιών κάτω των 5 ετών να λάβουν τα απαραίτητα εμβόλια.

Το Μάιο του 1993 η UNOSOM I αντικαταστάθηκε από τη UNOSOM II, με βάση την υπ' αριθμό. 814/26-3-93 Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας. Την 29η Ιανουαρίου 1993 το ΚΥΣΕΑ ενέκρινε την αποστολή Λόχου δύναμης 19 Αξιωματικών, 7 Μονίμων Υπαξιωματικών και 80 ΕΠΥ, με την επωνυμία Ελληνικό Απόσπασμα Σομαλία (ΕΛΛΑΣΟΜ) και από τους τρεις Κλάδους των Ενόπλων Δυνάμεων (64 Σ.Ξ., 21 Π.Ν. και 21 Π.Α.), ο οποίος αναχώρησε για τη Σομαλία την 22α Φεβρουαρίου 1993. Την 4η Μαρτίου 1993 το Ελληνικό τμήμα έφθασε στην πρωτεύουσα Μογκαντίσου και την 8η Μαρτίου 1993, προσκολλήθηκε στη Γαλλική Ταξιαρχία και εγκαταστάθηκε στην πόλη Ουαζίντ 480 χλμ ΒΔ του Μογκαντίσου.

Η αποστολή του Ελληνικού τμήματος, όπως διαμορφώθηκε τελικά, ήταν παροχή Ιατρικής Βοήθειας, ασφάλεια και διανομή τροφίμων του ΟΗΕ στον πληθυσμό της περιοχής της επαρχίας Ουατζίτ, παροχή περιορισμένης τεχνικής Υποστήριξης για την ανασυγκρότηση της περιοχής με ταυτόχρονη προσπάθεια ανακατασκευής και επαναλειτουργίας του πρώην Νοσοκομείου της πόλης Ουατζίτ

²³ Stern, Brigitte. 1998. United Nations peacekeeping operations : a guide to French policies. Tokyo : United Nations University Press, 1998. 928081009x, page 1-5

²⁴ <http://www.geetha.mil.gr/el/103-cat-hndgs-el/cat-pacif-activities-el/cat-apostoles-epixeirisis-el/428-%CF%83%CE%BF%CE%BC%CE%B1%CE%BB%CE%AF%CE%B1-unitaf.html>

της Σομαλίας. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του Ελληνικού αποσπάσματος στην πόλη Ουατζίτ αναπτύχθηκαν οι παρακάτω δραστηριότητες:

- Παροχή Ιατρικής περίθαλψης σε 2.500 περίπου ασθενείς κατά τη διάρκεια 75 αποστολών σε διάφορα χωριά της ευρύτερης περιοχής.
- Εξέταση 550 περίπου ασθενών, στο Ιατρείο της μονάδας.
- Οργάνωση και πραγματοποίηση με επιτυχία 60 αποστολών διανομής τροφίμων, σε συνεργασία με την οργάνωση “CONCERN”.
- Διάθεση Ιατρικού προσωπικού στο Ιατρείο της πόλης Ουατζίτ, υπό την εποπτεία του Ελληνικού τμήματος της οργάνωσης «Γιατροί του Κόσμου».
- Επισκευή και κατασκευή δρόμων, πλατειών, γηπέδων, παιδικών χαρών, ηλεκτρικών δικτύων, ορφανοτροφείων κλπ.

Παρά το γεγονός ότι, σε πολλές πόλεις της Σομαλίας υπήρξαν συγκρούσεις μεταξύ των δυνάμεων του ΟΗΕ και των δυνάμεων του Στρατηγού Αϊντίντ, το Ελληνικό τμήμα δεν ενεπλάκη, εκτός από την περίπτωση της απώλειας του Λοχία Σούμπουρου Μιχαήλ, ο οποίος τραυματίστηκε θανάσιμα σε ενέδρα ανταρτών στις 14 Οκτωβρίου 1993 κατά τη διάρκεια αποστολής συνοδείας πολιτικού οχήματος της οργάνωσης CONCERN, με ανθρωπιστική βοήθεια. Η Ελληνική Δύναμη, σε συνεργασία με ομάδα έξι(6) Ιατρών της οργάνωσης "Γιατροί του Κόσμου" που είχαν μεταβεί μαζί του, επαναλειτούργησε το εγκαταλειμμένο νοσοκομείο της Ουαζίντ, γεγονός που αύξησε την δημοτικότητά του μεταξύ των κατοίκων της περιοχής.

UNOB - Belgrade

Ο Σύνδεσμος στο Βελιγράδι ήταν μέρος της αποστολής UNMIK και KFOR²⁵. Στόχος των αποστολών ήταν η εγκαθίδρυση μιας λειτουργικής πολιτικής διοίκησης και νομοταξίας, η διεκδίκηση της αυτονομίας και αυτοδιοίκησης και η πολιτική προστασία από εχθρικές απειλές αντιστοίχως. Το σχέδιο των ΗΕ χωριζόταν σε 5 φάσεις:

- i. Η εγκαθίδρυση μιας αυτόνομης διοίκησης και η επανάκτηση ενός σταθερού επιπέδου πολιτικής προστασίας με σκοπό τον επαναπατρισμό των προσφύγων και την ανάπτυξη ενός βιώσιμου οικονομικού πλάνου.
- ii. Η μεταφορά της διοίκησης του τομέα της υγείας και της εκπαίδευσης σε τοπικό επίπεδο.
- iii. Η διεξαγωγή εκλογών με δημοκρατικό πρόσημο

Γεωργία – UNOMIG

Η σύγκρουση στην Αμπχαζία, που βρίσκεται σε στρατηγικό σημείο της Μαύρης Θάλασσας, στη βορειοδυτική περιοχή της Δημοκρατίας της Γεωργίας, άρχισε με κοινωνικές αναταραχές και προσπάθειες από τις τοπικές αρχές να διαχωριστούν από τη Δημοκρατία. Κλιμακώθηκε με μια σειρά ένοπλων συγκρούσεων

²⁵ Γιάννης, Αλέξανδρος, 2001. Kosovo under international administration : an unfinished conflict. Athens : ELIAMEP, 2001. 9607061829, page 19-25

το καλοκαίρι του 1992, όταν η κυβέρνηση της Γεωργίας απέστειλε 2.000 στρατεύματα της στην Αμπχαζία. Η άγρια πάλη που επακολούθησε είχε σαν αποτέλεσμα 200 νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες²⁶. Η ηγεσία της Αμπχαζίας εγκατέλειψε τη πρωτεύουσα Sukhumi και υποχώρησε στην πόλη Gudauta.

Μετά την κατάπαυση των εχθροπραξιών στην Γεωργία-Ν. Οσετία, η Γαλλική Προεδρία της ΕΕ, διερεύνησε συνεισφορές Κ-Μ, προκειμένου συγκροτηθεί δυναμικό 200 στελεχών, για την ανάληψη της εν λόγω επιχείρησης επιτήρησης. Αποφάσισε τη δημιουργία 10 Επιχειρησιακών Μονάδων Επιτήρησης (Operational Monitoring Units) των 20 ατόμων, σύνολο 200 παρατηρητές. Η ελληνική συμμετοχή αποφασίσθηκε να είναι 8 στελέχη των 2 Επιχειρησιακών Ομάδων Επιτήρησης (Operational Monitoring Unit-OMU), 2 στελέχη στην Υπηρεσία Υποδοχής (RSOM), στο λιμάνι του Πότι ΓΕΩΡΓΙΑΣ, από 21 Σεπ 2008 και για χρονικό διάστημα 2 εβδομάδων περίπου, 2 στελέχη (Watch Keepers) στο Στρατηγείο της EUMM, στην Τυφλίδα.

PMUN - South Africa

Με απόφαση της Ε.Ε. συγκροτήθηκε δύναμη παρατηρητών στη Νότια Αφρική, με ονομασία Αποστολή Ευρωπαϊκής Εκλογικής Ομάδας, η οποία εντάχθηκε στα πλαίσια της αποστολής του Ο.Η.Ε. στην περιοχή, με αποστολή την ασφαλή διεξαγωγή των εκλογών που πραγματοποιήθηκαν στην εν λόγω χώρα την 27η Απριλίου 1994 και τη συνδρομή στην ομαλή μετάβαση στη Δημοκρατία της Ν. Αφρικής²⁷. Στην εν λόγω δύναμη η Ελλάδα συμμετείχε με δεκαέξι (16) Αξιωματικούς. Το 1992 δημιουργήθηκε το Τμήμα Εκλογικής Βοήθειας το οποίο ανέλαβε 55 θέσεις-επιχειρήσεις²⁸.

Με απόφαση της Ε.Ε. συγκροτήθηκε δύναμη παρατηρητών στην Αιθιοπία για την ασφαλή διεξαγωγή των εκλογών που πραγματοποιήθηκαν στην εν λόγω χώρα την 5 Ιουνίου 1994. Στην εν λόγω δύναμη η Ελλάδα συμμετείχε με τρεις (3) Αξιωματικούς. Διάρκεια της αποστολής ένας (1) μήνας.

Το 1995, η Ευρωπαϊκή Ένωση συνέβαλε στην προετοιμασία και παρακολούθηση των Παλαιστινιακών Εκλογών. Η συνδρομή της αφορούσε στην οργάνωση, στο συντονισμό και στην παρακολούθηση των εκλογών, σύμφωνα με τους Διεθνείς κανόνες. Στα πλαίσια των καθηκόντων αυτών, εγκατέστησε στην περιοχή μια Ευρωπαϊκή Εκλογική Ομάδα, ενώ συστάθηκε και Ευρωπαϊκή Αποστολή Παρακολούθησης. Στην εν λόγω αποστολή η Ελλάδα συμμετείχε από τις 9 Νοεμβρίου 1995 μέχρι 12 Δεκεμβρίου 1995 με τέσσερα (4) στελέχη ενώ από 12 Δεκεμβρίου 1995 μέχρι 25 Ιανουαρίου 1996 με δύο (2) στελέχη.

²⁶ <http://www.geetha.mil.gr/el/103-cat-hndgs-el/cat-pacif-activities-el/cat-apostoles-epixeirisis-el/429-%CE%B3%CE%B5%CF%89%CF%81%CE%B3%CE%AF%CE%B1-unomig.html>

²⁷ <http://www.geetha.mil.gr/el/103-cat-hndgs-el/cat-pacif-activities-el/cat-apostoles-epixeirisis-el/431-%CE%BD%CF%8C%CF%84%CE%B9%CE%BF-%CE%B1%CF%86%CF%81%CE%B9%CE%BA%CE%AE.html>

²⁸ United Nations: Department of Public Information. 1998. Basic Facts about the United Nations. Αθήνα : ΟΗΕ, 1998. 9608619904, σελίδα 28

Βοσνία - UNPROFOR

Οι εχθροπραξίες ξεκίνησαν τον Ιούνιο του 1991 όταν η Κροατία και η Σλοβενία κήρυξαν την ανεξαρτησία τους από την Γιουγκοσλαβία²⁹. Ο ΟΗΕ, με την υπ' αριθμό. 713(1991) απόφαση της 25ης Σεπτεμβρίου 1991, κάλεσε όλα τα έθνη να εφαρμόσουν ένα γενικό «εμπάργκο» όπλων και στρατιωτικών υλικών εναντίον της πρώην Γιουγκοσλαβίας. Στις αρχές του 1992 εγκαταστάθηκε στο έδαφος της πρώην Γιουγκοσλαβίας η UNPROFOR, με εντολή την παρεμβολή ανάμεσα στους αντιμαχόμενους³⁰. Παράλληλα, για πρώτη φορά, αναπτύχθηκε στο έδαφος της ΠΓΔΜ και η UNPREDEP. Στην περίπτωση της κρίσης της Βοσνίας ο ΟΗΕ λειτούργησε ως νομιμοποιητικό φορέας εφαρμογής της συλλογικής δράσης και επιβολής της ειρήνης από το NATO, εναντίον των Σερβοβόσνιων³¹.

Η Ελληνική συμμετοχή αρχικά αποτελούνταν από:

- Ένα ειδικό Λόχο Μεταφορών, δύναμης 250 ανδρών με 117 οχήματα, που εντάχθηκε στο Βελγικό Τάγμα Μεταφορών με έδρα το VISOKO, που ονομάστηκε Ελληνική Δύναμη Βοσνίας (ΕΛΔΥΒ).
- Μία Φρεγάτα και δύο Ναρκαλιευτικά, για τις ανάγκες της επιχείρησης SHARP GUARD.
- Δύο Α/Φ C-130 και 17 άνδρες ως προσωπικό υποστήριξης, με έδρα το RIMINI ΙΤΑΛΙΑΣ, για τις ανάγκες μεταφορών προσωπικού και υλικών των IFOR - SFOR.
- Δεκαπέντε Αξιωματικούς, για ενίσχυση των Στρατηγείων.

Το Νοέμβριο του 1996 το ΚΥΣΕΑ αποφάσισε την παράταση της συμμετοχής της ΕΛΔΥΒ στην πολυεθνική δύναμη, η οποία στις 20 Δεκεμβρίου μετονομάστηκε σε SFOR (Stabilization Force). Η αποστολή της ΕΛΔΥΒ, στο πλαίσιο των γενικών αποστολών της SFOR, ήταν η εκτέλεση μεταφορών εφοδίων και υλικών πάσης φύσεως από και προς τα αεροδρόμια και τα λιμάνια της Βοσνίας, με σκοπό την ανοικοδόμηση και ανασυγκρότηση της χώρας. Η ΕΛΔΥΒ, αποτελούνταν από ένα Λόχο, συνολικής δύναμης 280 ανδρών που εγκαταστάθηκε σε στρατόπεδο στο Βίσοκο, 28 χιλιόμετρα βορειοδυτικά του Σεράγεβο, μαζί με δυνάμεις από το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και την Αυστρία. Το υπόψη Τάγμα Μεταφορών έλαβε την κωδική "BELUGA", από τα αρχικά των συμμετεχόντων κρατών.

Η ΕΛΔΥΒ επιτέλεσε τεράστιο έργο και έφερε σε πέρας περί τις 2000 αποστολές έχοντας διανύσει πάνω από 19 εκατομμύρια χιλιόμετρα, χωρίς κανένα ατύχημα, παρά τις αντίξοες καιρικές συνθήκες, την κακή κατάσταση των δρόμων και την επικινδυνότητα των δρομολογίων. Μία άλλη σημαντική πρωτοβουλία της

²⁹ United Nations: Department of Public Information. 1998. Basic Facts about the United Nations. Αθήνα : ΟΗΕ, 1998. 9608619904, σελίδα 116-118

³⁰ <http://www.geetha.mil.gr/el/103-cat-hndgs-el/cat-pacif-activities-el/cat-apostoles-epixeirisis-el/437-%CE%B2%CE%BF%CF%83%CE%BD%CE%AF%CE%B1-%CE%B5%CF%81%CE%B6%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%B2%CE%AF%CE%BD%CE%B7-ifor-sfor.html>

³¹ Χειλά, Ειρήνη. 1999. Ο ρόλος της μεσολάβησης στο χειρισμό κρίσεων : ο ΟΗΕ στην εποχή της μοναδικής υπερδύναμης. Αθήνα : Ι. Σιδέρης, 1999. 9600801657, σελίδες 207-209

ΕΛΔΥΒ ήταν, σε συνεργασία με την Ελληνική Πρεσβεία στο Σεράγεβο και την οργάνωση "Γιατροί του Κόσμου", να συγκεντρώσει από διάφορες πόλεις της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και της Σερβίας, 22 ανάπηρα παιδάκια, τα οποία έπεσαν θύματα ναρκών κατά τη διάρκεια του πολέμου και να τα μεταφέρει στην Ελλάδα όπου παρέμειναν για 15 ημέρες.

Ερυθραία - Αιθιοπία "UNMEE"

Η διαμάχη μεταξύ Ερυθραίας και Αιθιοπίας άρχισε τον Μάιο του 1998, σαν αποτέλεσμα Συνοριακής αμφισβήτησης. Παρόλες τις προσπάθειες του Γενικού Γραμματέα του ΟΗΕ η σύγκρουση μεταξύ Ερυθραίας και Αιθιοπίας εξερράγη πάλι στις 12 Μαΐου 2000. Σύμφωνα με το υπ' αριθμό. 1297 ψήφισμα, που εγκρίθηκε την ίδια ημέρα, το Συμβούλιο Ασφαλείας εξέφρασε την ανησυχία του για την επανάληψη των συγκρούσεων και επεσήμανε ότι το νέο ξέσπασμα της βίας είχε μια σοβαρή ανθρωπιστική επίπτωση στους πολίτες και των δύο χωρών³². Με το υπ' αριθμό. 1298 ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας τις 17ης Μαΐου 2000, επιβλήθηκαν τα μέτρα που στόχευαν στην παρεμπόδιση πώλησης ή ανεφοδιασμό σε όπλα, πυρομαχικά, στρατιωτικά οχήματα, εξοπλισμό και ανταλλακτικά, καθώς επίσης και οποιαδήποτε παροχή προς τις δύο χώρες σε τεχνική βοήθεια ή εκπαίδευση σχετικά με την κατασκευή ή τη χρήση όπλων.

Με την απόφαση 1312/2000 της 31ης Ιουνίου 2000 του ΣΑ/ΟΗΕ συγκροτήθηκε δύναμη παρατηρητών του ΟΗΕ, με την ονομασία UNMEE (UN Mission in Ethiopia and Eritrea), δύναμης 100 Στρατιωτικών Παρατηρητών και ανάλογου Πολιτικού Προσωπικού, στην κοινή μεθόριο των δύο χωρών με σκοπό να λειτουργεί ως σύνδεσμος μεταξύ των δύο μερών, να αναπτύξει μηχανισμό επαλήθευσης της κατάπαυσης του πυρός και να προετοιμάσει / προλειάνει το έδαφος για την ανάπτυξη κανονικής Ειρηνευτικής Αποστολής. Στην Ειρηνευτική Αποστολή η Ελλάδα συμμετείχε από 6 Μαρτίου 2001 με τρία (3) στελέχη, δύο (2) του Π.Ν και ένα (1) της Π.Α..

Σουδάν – UNMISUD

Η ειρηνευτική αποστολή για το Σουδάν AMIS, έχει αναπτυχθεί από τον Ιούνιο του 2004 στο Al Fasher (Darfur) με στρατιωτική δύναμη 1056 ατόμων και 10 παρατηρητών ανθρωπίνων δικαιωμάτων³³. Έχει χαρακτηριστεί ως επιχείρηση παρακολούθησης / εξακρίβωσης Κεφαλαίου VI του Χάρτη των ΗΕ. Αποστολή της επιχείρησης είναι η δημιουργία μιας πολυεθνικής δύναμης των ΗΕ για την υποστήριξη της ειρήνης στο Σουδάν και την παροχή βοήθειας στην Κυβέρνηση και την SPLM (Sudan People's Liberation Movement) για την εφαρμογή των όρων και διατάξεων της Συμφωνίας Ειρήνης, που υπογράφηκε στο Ναϊρόμπι. Με την υπ' αριθμόν 1 Απόφαση ΚΥΣΕΑ/9 ΜΑΙ 2005 διατέθηκαν 2 Αξιωματικοί (1 ΣΞ και 1 ΠΝ) στην υπόψη αποστολή. Με την δημιουργία του Νοτίου Σουδάν τα παραπάνω

³² <http://www.geetha.mil.gr/el/103-cat-hndgs-el/cat-pacif-activities-el/cat-apostoles-epixeirisis-el/439-%CE%B5%CF%81%CF%85%CE%B8%CF%81%CE%B1%CE%AF%CE%B1-%CE%B1%CE%B9%CE%B8%CE%B9%CE%BF%CF%80%CE%AF%CE%B1-unmee.html>

³³ <http://www.geetha.mil.gr/el/%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B5%CF%82/419-%CF%83%CE%BF%CF%85%CE%B4%CE%AC%CE%BD-unmisud.html>

στελέχη εντάχθηκαν στην επιχείρηση UNIMISS (διαδέχθηκε την UNMISUD) με έδρα το Ν. Σουδάν.

2.2 Αποστολές σε εξέλιξη

Σομαλία – UNOSOM II

Την πενταετία 2000 – 2004 καταγράφηκαν διεθνώς 350 – 450 περιστατικά πειρατείας. Η δραστηριότητα αυτή μειώθηκε κατά 50% μεταξύ 2005 - 2007, όμως το ήμισυ των περιστατικών πειρατείας, καταγράφηκε στα ανοιχτά της Νιγηρίας και της Σομαλίας³⁴. Το 2008 παρατηρήθηκε εξαιρετική αύξηση των περιστατικών πειρατείας (το 40% των 293 επιθέσεων παγκοσμίως αφορούσε πλοία στα ανοιχτά της Σομαλίας) με καταλήψεις 42 πλοίων σε 111 επιθέσεις. Στο πλαίσιο αυτό αποφασίστηκε από την ΕΕ, η διεξαγωγή της επιχείρησης ATALANTA, η οποία αποτελεί την πρώτη ναυτική επιχείρηση υπό την αιγίδα της ΕΕ, κατά την εφαρμογή των αποφάσεων 1846 και 1851 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ για την καταπολέμηση της πειρατείας ανοιχτά των ακτών της Σομαλίας. Η Ελλάδα ανέλαβε τη διοίκηση της δύναμης με την έναρξη της επιχείρησης, για το Α' τετράμηνο του 2009 και παρέδωσε τη διοίκηση στην Ισπανία την 6 Απριλίου 2009. Το έτος 2011 συμμετείχε για ένα τρίμηνο και για το 2012 για ένα δίμηνο με μία Φ/Γ. Το 2014 η Ελλάδα συμμετέχει με μια Φ/Γ για διάρκεια τριών (3) μηνών. (Από 19 Φεβρουαρίου 2014 έως 12 Μαΐου 2014).

Λίβανο - UNIFIL

Σύμφωνα με την απόφαση 1701 του Ο.Η.Ε., η οποία προέβλεπε την απαγόρευση επανεξοπλισμού της HEZBOLLAH στο Λίβανο, δημιουργήθηκε μια διεθνής Ναυτική Δύναμη, η οποία εκτελεί περιπολίες και έλεγχο στον θαλάσσιο και εναέριο χώρο έξω από τα χωρικά ύδατα του Λιβάνου (12 ν.μ.). Αποστολή της UNIFIL είναι η εκτέλεση Επιχειρήσεων Θαλασσίου Ελέγχου, με σκοπό την απαγόρευση διακίνησης παρανόμου οπλισμού και συναφών υλικών προς τον Λίβανο, σε συνεργασία με τις Λιβανικές αρχές και για υποβοήθηση αυτών.³⁵

Από την 18η Σεπτεμβρίου 2006 και μέχρι την 15η Οκτ 06, συγκροτήθηκε μια προσωρινή Ναυτική Δύναμη υπό τον έλεγχο του Ιταλικού ΠΝ (Initial Maritime Task Force 425)³⁶. Το Ελληνικό ΠΝ συμμετείχε από την αρχή της συγκροτήσεως αυτής της δύναμης με μια Φρεγάτα (Φ/Γ). Στη συνέχεια, από τις 20 Απριλίου 2007 διατέθηκε, επιπλέον της Φρεγάτας, μία Πυραυλάκατος (ΤΠΚ), για την ενίσχυση της

³⁴<http://www.geetha.mil.gr/el/%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B5%CF%82/408-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%AF%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CE%B5%CE%B5-atalanta.html>

³⁵ United Nations, 1995. United Nations peace-keeping : information notes. New York : United Nations, 1995. 9211370280, page 16-17

³⁶<http://www.geetha.mil.gr/el/%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B5%CF%82/409-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%AF%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B7-unifil.html>

MARITIME TASK FORCE. Την 20η Δεκεμβρίου 08 η Ελλάδα απέσυρε τη Φ/Γ από την επιχείρηση και συνεχίζει με ένα Ταχύ Περιπολικό Κατευθυνομένων Βλημάτων (ΤΠΚ), ή μία Κανονιοφόρο (Κ/Φ).

Βοσνία - Ερζεγοβίνη - UNMIBH

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά την επιτυχή εκτέλεση της επιχείρησης Concordia στην Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, αποφάσισε να αναλάβει μια μεγαλύτερη στρατιωτική επιχείρηση αυτή τη φορά στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη ως διάδοχη του NATO. Η ΕΕ την 12 Ιουλ 2004 αποφάσισε, στο ευρύτερο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας, την ανάληψη της επιχείρησης στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη με την Κωδική Ονομασία 'ΑΛΘΑΙΑ'. Η αποστολή της EUFOR είναι να διεξάγει επιχειρήσεις στη Βοσνία – Ερζεγοβίνη με τη στρατηγική καθοδήγηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας υπό την εξουσία του Συμβουλίου, για παροχή αποτροπής, συνεχούς συμμόρφωσης με την ευθύνη της εκπλήρωσης των καθοριζόμενων στα παραρτήματα 1Α και 2 του Γενικού Πλαισίου της Ειρηνευτικής Συμφωνίας του DAYTON και να συνδράμει στη δημιουργία σταθερού και ασφαλούς περιβάλλοντος σύμφωνα με τις αποφάσεις του ΣΑ/ΟΗΕ, επ' ωφέλεια των προσπαθειών του Υψηλού Επιτετραμμένου του ΓΓ/ΟΗΕ³⁷.

Η Ελλάδα ως Framework Nation κατόπιν της μετάβασης της Επιχείρησης στην επόμενη φάση (Step-1 την 28 Φεβ 2007) εξουσιοδοτήθηκε από την EUFOR και τα υπόλοιπα Κράτη - Μέλη του MNTF – N να διεξάγει τις διαπραγματεύσεις καθώς και τα υπογράψει το σχετικό Memorandum of Understanding με τη Βοσνιακή Κυβέρνηση για την παράδοση της Βάσης Camp Eagle Base, (στο οποίο στρατωνιζόταν το πολυεθνικό συγκρότημα) στο Βοσνιακό Υπουργείο Άμυνας.

Κόσοβο - KFOR

Το NATO ηγείται της ειρηνευτικής επιχείρησης υποστήριξης της ειρήνης στο Κόσοβο(KFOR) από τον Ιούνιο του 1999 για τη στήριξη των ευρύτερων διεθνών προσπαθειών με σκοπό την οικοδόμηση της ειρήνης και της σταθερότητας στην περιοχή³⁸. Η Ελλάδα παρείχε διευκολύνσεις για τη διέλευση δυνάμεων και μέσω των προς τα Σκόπια στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την εφαρμογή του σχεδίου "JOINT GUARDIAN" (Ανάπτυξη Ειρηνευτικής Πολυεθνικής Δύναμης στο Κόσοβο) το οποίο και ενέκρινε το Βορειοατλαντικό Συμβούλιο στις 10 Ιουνίου 1999. Η Πολυεθνική Δύναμη, υπό την αιγίδα του ΟΗΕ, ονομάστηκε Δύναμη Κοσσυφοπεδίου (KOSOVO FORCE-(KFOR).

³⁷<http://www.geetha.mil.gr/el/%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B5%CF%82/410-%CE%B2%CE%BF%CF%83%CE%BD%CE%AF%CE%B1-%CE%B5%CF%81%CE%B6%CE%B5%CE%B3%CE%BF%CE%B2%CE%AF%CE%BD%CE%B7-%CE%B5%CF%80%CE%B9%CF%87%CE%B5%CE%AF%CF%81%CE%B7%CF%83%CE%B7-%CE%B1lthea.html>

³⁸<http://www.geetha.mil.gr/el/%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B5%CF%82/411-%CE%BA%CF%8C%CF%83%CF%83%CE%BF%CE%B2%CE%BF-%E2%80%93kfor.html>

Αφγανιστάν - UNGOMAP

Την 15 Ιαν 2002, το Κυβερνητικό Συμβούλιο Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥΣΕΑ), με την υπ' αριθ. 3/2002 απόφασή του, ενέκρινε την ανάπτυξη Ελληνικών Δυνάμεων στο Αφγανιστάν και συγκεκριμένα στην περιοχή της ΚΑΜΠΟΥΛ και των περιχώρων της, βασιζόμενο στη συμφωνία της Βόννης της 5 Δεκ 2001 και στο ψήφισμα 1510 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ (η μη ανάπτυξη Ελληνικών τμημάτων εκτός Καμπούλ αποτελεί εθνικό περιορισμό). Με έναρξη την 19 Φεβ 2002, αναπτύχθηκαν οι παρακάτω δυνάμεις³⁹:

- Ελληνικός Λόχος Μηχανικού Ειρηνευτικών Αποστολών (ΕΛΜΧΕΑ)
- Τμήματα υποστήριξης και ασφαλείας
- Δυο αεροσκάφη C-130, για εκτέλεση αερομεταφορών (στο Καράτσι του Πακιστάν)
- Τμήμα για υποστήριξη της Επιχείρησης (National Support Element - NSE) στο Καράτσι και
- Μικρός αριθμός επιτελών - συνδέσμων Αξιωματικών, στα διάφορα επιτελεία της ISAF
- Τάγμα Ειδικής Συνθέσεως Αφγανιστάν (ΤΕΣΑΦ) με Δύναμη 122 ανδρών.

Είναι επιφορτισμένο με την εκτέλεση έργων υποδομής, ως εξής:

- Κατασκευή κτιρίων υποστήριξης τεχνικών υπηρεσιών στο αεροδρόμιο της Καμπούλ.
- Εκπαίδευση Αφγανών στρατιωτών.
- Διανομή ανθρωπιστικής βοήθειας.

Η συνολική δύναμη της Ελληνικής αποστολής ανέρχεται στους 175 άνδρες. Η διάρκεια της παραμονής της Ελληνικής δύναμews καθορίσθηκε αρχικά στους τρεις μήνες, μέχρι την 30 Απρ 2002. Ακολούθως, με αποφάσεις του Συμβουλίου Άμυνας (ΣΑΜ) εγκρίθηκε διαδοχικά η παράταση παραμονής της στην Καμπούλ μέχρι και σήμερα. Ο σκοπός της αποστολής της Ελληνικής Δυνάμews στο Αφγανιστάν είναι:

- Να συνδράμει στην προσπάθεια της Αφγανικής κυβερνήσεως για ανοικοδόμηση και ανασυγκρότηση της χώρας, με προσφορά ανθρωπιστικής φύσεως, εκτέλεση εργασιών και παροχή συνδρομής, κοινωφελούς χαρακτήρα.
- Να προαχθεί το επίπεδο συνεργασίας των Ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων, με τις Ένοπλες Δυνάμεις των υπολοίπων χωρών που συμμετέχουν στην ISAF (International Security Assistance Force).
- Να συμμετάσχει Ελλάδα, για άλλη μια φορά, στην εκτέλεση των αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

³⁹<http://www.geetha.mil.gr/el/%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B5%CF%82/413-%CE%B1%CF%86%CE%B3%CE%B1%CE%BD%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%AC%CE%BD-isaf.html>

2.3 Αποστολές σε εξέλιξη που δε συμμετέχει η Ελλάδα

Δυτική Σαχάρα – MINURSO

Στην περιοχή του Λιβάνου μετά της επιχείρηση των ΗΕ που σκοπό είχαν την κατάπαυση πυρός, ξεκίνησε η διαδικασία της επίβλεψης. Πιο συγκεκριμένα, τον Μάρτιο του 1978 η κυβέρνηση του Λιβάνου κατέθεσε καταγγελία στο Συμβούλιο Ασφαλείας κατά της ισραηλινής εισβολής. Με τις αποφάσεις 425/1978 και 426/1978 το Ισραήλ καλείται να προχωρήσει σε παύση πυρών και να απομακρύνει τα στρατεύματά του. Τον Μάρτιο του 1978 κατέφθασαν οι πρώτες δυνάμεις του ΟΗΕ για να βοηθήσουν την κυβέρνηση και να διασφαλίσουν την ειρήνη⁴⁰.

Το 1988 ο Γενικός Γραμματέας των ΗΕ έκανε κάποιες προτάσεις για τη διακοπή της διαμάχης στη δυτική Σαχάρα. Συγκεκριμένα, την παύση πυρών και τη διεξαγωγή ενός δημοψηφίσματος το οποίο θα επέτρεπε στους πολίτες να ασκήσουν το δικαίωμά τους στον αυτοκαθορισμό (ανεξαρτησία ή ένωση με το Μαρόκο)⁴¹. Το κείμενο των προτάσεων έγινε τελικά δεκτό. Η αποστολή των Ηνωμένων Εθνών στη Δυτική Σαχάρα (UN Mission for the Referendum in Western Sahara - MINURSO), όσον αφορά στη διενέργεια δημοψηφίσματος, καθιερώθηκε με το υπ' αριθμό. 690 (1991) Ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας της 29ης Απριλίου 1991, επακόλουθο "των προτάσεων διευθέτησης", όπως έγιναν αποδεκτές στις 30 Αυγούστου 1988 από το Μαρόκο και το Frente La Liberacion de Saguia El-Hamra Y de Rvo de Oro (Frente POLISARIO). Η αρχική δύναμη της αποστολής, η οποία άρχισε το Σεπτέμβριο του 1991, αποτελούνταν από στρατιωτικό προσωπικό και παρατηρητές από Αίγυπτο, Αργεντινή, Αυστρία, Γαλλία, Γκάνα, Γουινέα, Ελλάδα, Ελ Σαλβαδόρ, Κένυα, Κίνα, Κορέα, Κροατία, Μπαγκλαντές, Ιρλανδία, Ιταλία, Μαλαισία, Μογγολία, Νιγηρία, Ονδούρα, Ουγγαρία, Ουρουγουάη, Πακιστάν, Πολωνία, Ρωσία, Σρι Λάνκα.

Τα καθήκοντα της αποστολής είναι:

- Να εποπτεύει την εκεχειρία μεταξύ των αντιμαχόμενων πλευρών
- Να επαληθεύει τη μείωση των Μαροκινών στρατευμάτων στην περιοχή
- Να παρακολουθεί τον περιορισμό των δυνάμεων του Μαρόκου και του POLISARIO σε καθορισμένες από τη συμφωνία τοποθεσίες.
- Να εξασφαλίζει την απελευθέρωση όλων των πολιτικών κρατουμένων
- Να επιβλέπει την ανταλλαγή αιχμαλώτων πολέμου.
- Να εκτελεί πρόγραμμα επαναπατρισμού προσφύγων.

⁴⁰ United Nations. 1998. United Nations peeccekeeping : 50 Years 1948-1998. s.l. : United Nations, 1998, page 26-27

⁴¹<http://www.geetha.mil.gr/el/%CE%B5%CE%B9%CF%81%CE%B7%CE%BD%CE%B5%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82-%CE%B4%CF%81%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B7%CF%81%CE%B9%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B5%CF%82/418-%CE%B4%CF%85%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CF%83%CE%B1%CF%87%CE%AC%CF%81%CE%B1-minurso.html>

- Να διοργανώσει και να διασφαλίσει τη διεξαγωγή αδιάβλητου δημοψηφίσματος προκειμένου να επιλεγεί η πλήρης ανεξαρτησία της χώρας ή η ενσωμάτωσή της στο Μαρόκο.

Η Ελλάδα συμμετείχε από Σεπτέμβριο 1991 μέχρι Σεπτέμβριο 2011 με έναν Αξιωματικό (ΣΞ).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η επιβίωση του ΟΗΕ εδώ και 50 χρόνια σημαίνει την επιτυχία του οργανισμού. Οι ειρηνευτικές επιχειρήσεις αποτελούν το κομμάτι που τον χαρακτηρίζουν. Δεν είναι θεσμοί όμως με αέναη διάρκεια αντιθέτως σκοπεύουν στην εγκαθίδρυση της ειρήνης και τη δημιουργία δημοκρατικών θεσμών που θα διασφαλίσουν διατήρησης της⁴².

Μπούτρος Μπούτρος Γκάλι σε ομιλία του το 1995 είπε «Το μέλλον της ειρηνευτικής επιχείρησης εξαρτάται από την αποκατάσταση της λογικής. Σε εμπόλεμες καταστάσεις, η διεθνής κοινότητα πρέπει να εξουσιοδοτεί μάχιμες δυνάμεις για να τις αντιμετωπίζουν. Όταν επιτυγχάνεται κατάπαυση πυρός και εκεί όπου υπάρχει αξιόπιστη συναίνεση των αντιμαχόμενων πλευρών, τότε πρέπει να αναπτύσσεται μια επιχείρηση για τη διατήρηση της ειρήνης». Η Ελλάδα «εκμεταλλεύτηκε» τη θέση της στα ΗΕ για τη διευθέτηση του θέματος αυτοδιάθεσης στην Κύπρο. Με την προσφυγή της ήδη από το 1946 στο Συμβούλιο Ασφαλείας⁴³. Η Ελλάδα την εποχή της Αλλαγής τη δεκαετία του '80 εξέφραζε μεγαλύτερη κλίση προς την αρχή της εθνικής ανεξαρτησίας και τη θέληση για συνεργασία με δυτικούς πολιτικοοικονομικούς οργανισμούς. Αποτέλεσμα ήταν η ενεργός συμμετοχή στις πρωτοβουλίες του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) αφοπλισμού και ανεξαρτητοποίησης των χωρών του Τρίτου κόσμου. Το ΠΑΣΟΚ μέσω του αρχηγού του Α. Παπανδρέου μπόρεσε να βρει πολλούς υποστηρικτές στη Γενική Συνέλευση (ΓΣ) του ΟΗΕ καθώς τα κράτη τα οποία δεν εμπλέκονταν στον Ψυχρό Πόλεμο επιδίωκαν πολιτικές διεθνούς ειρήνης και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Ο Κ. Μητσοτάκης συνέχισε να υποστηρίζει τις ιδέες του Γ.Γ Μπούτρος Μπούτρος Γκάλι σχετικά με τη διεθνή ειρήνη και τον Οδηγό της Ειρήνης του 1992. Η Ελλάδα υποστήριζε όλες τις πρωτοβουλίες με ειρηνικό χαρακτήρα όπως την αποστολή στη Σομαλία και στην πρώην Γιουγκοσλαβία όπου και συμμετείχε. Πάρα ταύτα ο Θ. Πάγκαλος, Υπουργός Εξωτερικών το 1996 σημείωσε ότι «Η ιδέα μιας παγκόσμιας κοινωνίας υπάρχει στην ανθρώπινη φαντασία αλλά όχι ακόμη στον κόσμο της δράσης. Η αντίληψη της συλλογικής ασφάλειας απέτυχε γιατί δεν αντανάκλα το πνεύμα της εποχής, η πολυμερής προσέγγιση δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική στην επίλυση συγκρούσεων γιατί δεν υπάρχουν συλλογικές λύσεις σε μεμονωμένες κρίσεις». Πράγματι η αποτυχία των ΗΕ να προσαρμοστούν στις

⁴² Μπουραντάς, Θεόδωρος Χριστοδουλίδης, Δημήτρης. 1998. Ο ΟΗΕ στο κατώφλι της μεταψυχροπολεμικής εποχής. Αθήνα : Σιδέρης, 1998. 9600801347, σελίδα 191

⁴³ Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος, Μαρίλένα Κοπά. 2005. Τριάντα χρόνια ελληνικής εξωτερικής πολιτικής 1974-2004. Αθήνα : Λιβάνη, 2005. 940141049X, σελίδες 142-153

διεθνείς εξελίξεις φάνηκε στις περιοχές της Βοσνίας και του Κόλπου. Τον Μάιο του 1995 400 μέλη των ΗΕ αιχμαλωτίστηκαν από τους Βόσνιους-Σέρβους και χρησιμοποιήθηκαν ως ανθρωπίνη ασπίδα για το βομβαρδισμό από το ΝΑΤΟ⁴⁴.

Η Ελλάδα συστηματικά υποστηρίζει και συμμετέχει σε ειρηνευτικές επιχειρήσεις και άλλες σχετικές δραστηριότητες σε όλο τον κόσμο, από τα Βαλκάνια έως την Ασία και την Αφρική, συνεχώς αποδεικνύοντας με συνέπεια την αφοσίωσή της στο σύστημα των ΗΕ και την αποστολή τους για τη διατήρηση της ειρήνης σε όλη την υδρόγειο. Η αφοσίωση αυτή, αποδεικνύεται έμπρακτα μέσω της πολιτικής και οικονομικής ενίσχυσης ειρηνευτικών αποστολών, καθώς και με την παρουσία ελληνικού στρατιωτικού και αστυνομικού προσωπικού στις διάφορες ειρηνευτικές επιχειρήσεις. Επιπρόσθετα, κινούμενη στην παραπάνω κατεύθυνση η Ελλάδα το 2000 ίδρυσε το ΠΚΕΕΥΕ (Πολυεθνικό Κέντρο Υποστήριξης Ειρηνευτικών Επιχειρήσεων) αναγνωρισμένο από το ΝΑΤΟ και πιστοποιημένο από τα ΗΕ και το 2008 το ΚΕΝΑΠ(Κέντρο Εκπαίδευσης Ναυτικής Αποτροπής) πιστοποιημένο από το ΝΑΤΟ με σκοπό να συνεισφέρει στην προαγωγή ασφαλούς περιβάλλοντος στη στεριά και στη θάλασσα αντίστοιχα.

⁴⁴ Μπουραντώνης, Δημήτρης. 1996. A United Nations for the twenty-first century : peace, security and development. The Hague : Kluwer law international, 1996. 9041103120, σελίδα 95

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ministry of Foreign Affairs.** Ειρήνη και Ασφάλεια. [Ηλεκτρονικό]
<http://www.mfa.gr/missionsabroad/un/greece-in-organization/peace-and-security.html>.
- Stern, Brigitte. 1998.** United Nations peacekeeping operations : a guide to French policies.
Tokyo : United Nations University Press, 1998. 928081009x.
- United Nations. 1996.** The blue helmets : a review of United Nations peacekeeping.
New York : United Nations Dept. of Public Information,, 1996. 9211006112.
- . 1995.** United Nations peacekeeping : information notes.
New York : United Nations, 1995. 9211370280.
- . 1998.** United Nations peacekeeping : 50 Years 1948-1998.s.l. : United Nations, 1998.
- United Nations: Department of Public Information. 1998.** Basic Facts about the United Nations.
Αθήνα : ΟΗΕ, 1998. 9608619904.
- Ειρηνευτικές Δραστηριότητες. [Ηλεκτρονικό] <http://www.geetha.mil.gr/>.
- . 2001.** Kosovo under international administration : an unfinished conflict.
Athens : ELIAMEP, 2001. 9607061829.
- Αθήνα :
- Παπαζήσης, 1995.
- 2004. Αθήνα : Λιβάνη, 2005. 940141049X.
- Αθήνα : Σιδέρης, 1998. 9600801347.
- . 1996.** A United Nations for the twenty-first century : peace, security and development.
The Hague : Kluwer law international, 1996. 9041103120.
- Αθήνα : Ι. Σιδέρης, 1999. 9600801657.